

Juhised

SUUNISED

sidusettevõtjate, sealhulgas märkimisväärsete
osaluste kohtlemise kohta

EIOPA –järelevalvenõukogu – 25/522
Vastu võetud 26. novembril 2025

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

SEOTUD ETTEVÖTJATE, SEALHULGAS MÄRKIMISVÄÄRSETE OSALUSTE KOHTLEMISE SUUNISED

SISSEJUHATUS

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve määrus)¹ artikliga 16 annab Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve välja käesolevad suunised sidusettevõtjate, sealhulgas märkimisväärsete osaluste kohtlemise kohta.
2. Suunised on seotud direktiivi 2009/138/EÜ (Solventsus II)² artikli 92 lõigetega 1a ja 2 ning artikli 111 lõike 1 punktiga m ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 (komisjoni delegeeritud määrus 2015/35)³ artiklitega 68, 168 ja 171.
3. Käesolevad suunised on suunatud Solventsus II kohastele järelevalveasutustele.
4. Käesolevate suuniste eesmärk on anda suuniseid sidusettevõtjate, sealhulgas märkimisväärsete osaluste kindlakstegemiseks ja käsitlemiseks, et tagada ühtne lähenemisviis kõigis liikmesriikides.
5. Käesolevates suunistes on osalust omav ettevõtja see ettevõtja, kes arvutab oma maksevõimet. Mõiste „sidusettevõtja” viitab selle osaleva ettevõtja mis tahes sidusettevõtjale, nagu on sätestatud Solventsus II artikli 212 lõike 1 punktis b.
6. Suunistes järgitakse terviklikku lähenemisviisi. Neis kirjeldatakse kõigepealt eri liiki seotud ettevõtjate, sealhulgas märkimisväärsete osaluste kindlaksmääramist. Seejärel käsitletakse eri liiki sidusettevõtjaid, eelkõige osalusi finantseerimis- ja krediidiasutustes ning strateegilisi osalusi.
7. Kui käesolevates suunistes osutatakse sidusettevõtja väärtusele või väärtusele, tuleks viidata komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklile 13.
8. Suunistes käsitletakse seotud ettevõtjate, sealhulgas üksikute osaluste kohtlemist. Enamikul juhtudel on seotud ettevõtja identifitseerimine sama nii osaleva ettevõtja kui eraldiseisva üksuse seisukohast kui ka konsolideerimisgrupi jaoks. Teatavates olukordades esineb siiski erinevusi: sidusettevõtja äritegevus võib olla selline, et osalust omava ettevõtja ja sidusettevõtja suhtes ei kohaldata konsolideerimisgrupi järelevalvet vastavalt Solventsus II artiklile 213. Lisaks võib esineda olukord, kus mitmel konsolideerimisgruppi kuuluval üksusel on ettevõtjas hääleõigus või kapital, mis kokku moodustab vähemalt 20 % ettevõtja hääleõigusest või kapitalist. Seega käsitatakse sellist ettevõtjat kontserni tasandil sidusettevõtjana. Kui aga konsolideerimisgruppi kuuluva iga üksiku üksuse osalus on väiksem kui 20 %, ei määratleks ükski konsolideerimisgruppi kuuluv üksus ettevõtjat üksiku üksuse tasandil sidusettevõtjana.
9. Kui neid ei ole käesolevates suunistes määratletud, on mõistetel sissejuhatuses osutatud õigusaktides määratletud tähendus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta ¹ määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48–83).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta ² direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1–155).

³ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/35, millega täiendatakse direktiivi 2009/138/EÜ (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1–797).

10. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 30. jaanuarist 2027 ning nendega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse suunised seotud ettevõtjate, sealhulgas osaluste kohtlemise kohta (EIOPA-BoS-14-170).

SUUNIS 1. KINDLAKSMÄÄRAMINE

11. Osalevad ettevõtjad peaksid kindlaks tegema oma sidusettevõtjad ja osalused, tuginedes nende kui eraldiseisva üksuse seisukohast tehtud hindamisele.
12. Osalusel põhineva sidusettevõtja kindlakstegemisel otse või kontrolli kaudu peaksid osalust omavad ettevõtjad kindlaks määrama järgmise:

- (a) omavad hääleõigust protsendina ettevõtja hääleõigusest;
- (b) nende osalus ettevõtja emiteeritud mis tahes liiki aktsiakapitalis protsendina selle ettevõtja emiteeritud aktsiakapitalist, olenemata hääleõigusest.

Kui a või b on 20 % või rohkem, peaksid osalevad ettevõtjad käsitama oma investeeringut ettevõtjasse osalusena.

Kui osalus on kindlustus- või edasikindlustusandjas, kelle suhtes kohaldatakse Solventsus II, on punkti a kohased hindamised üldjuhul seotud komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktis i osutatud sissemakstud lihtaktsiakapitaliga ning punkti b kohased hindamised komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktis v osutatud sissemakstud lihtaktsiate ja sissemakstud eelisaktsiatega.

13. Osalevad ettevõtjad peaksid tagama, et iga kord, kui osalev ettevõtja arvutab solventsuskapitalinõude vastavalt Solventsus II artiklile 102, on neil võimalik kindlaks teha sidusettevõtjate aktsiakapitali muutuste mõju eelmises lõikes kirjeldatud hindamisele.
14. Sidusettevõtja kindlakstegemisel Solventsus II artikli 212 lõike 2 kohaselt selle alusel, et osalev ettevõtja võib avaldada valitsevat või märkimisväärsset mõju teisele ettevõtjale, peaksid järelevalveasutused võtma arvesse Solventsus II artikli 212 lõikes 4 sätestatud ja Solventsus II artikli 212 lõikes 5 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustatud tegureid.

SUUNIS 2. FINANTSEERIMIS- JA KREDIIDIASUTUSTES OLEVATE MÄRKIMISVÄÄRSETE OSALUSTE KINDLAKSMÄÄRAMINE

15. Osalevad ettevõtjad peaksid käsitama sidusettevõtjat finantseerimis- või krediidasutusena, kui tegemist on Solventsus II artikli 92 lõikes 2 osutatud asutusega. Need kirjeldused hõlmavad kõiki krediidasutusi ja investeerimisühinguid, kes täidavad kõnealuse artikli kohaselt kirjeldatud funktsioone või tegelevad äritegevusega, olenemata sellest, et krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes ei pruugita kohaldada kõnealuses artiklis osutatud õigusakte.
16. Osalevad ettevõtjad peaksid tagama, et mis tahes osalust finantseerimis- või krediidasutuses, kus hääleõigust või kapitali hoitakse kaudselt, käsitletakse samamoodi nagu osalust finantseerimis- või krediidasutuses, kus hääleõigust või kapitali hoitakse otse.

SUUNIS 3. STRATEEGILISE OSALUSE KINDLAKSMÄÄRAMINE

17. Osalevad ettevõtjad peaksid kindlaks määrama strateegilised osalused kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikliga 171 järgmiselt:

- (a) osalevad ettevõtjad, kes kasutavad solventsuskapitalinõude arvutamiseks standardvalemit, peaksid kindlaks tegema strateegilised osalused, olenemata sellest, kas nende osalus on kindlustus- või edasikindlustusandjas, finantseerimis- või krediidiasutuses või mis tahes muus sidusettevõtjas;
- (b) osalevad ettevõtjad, kes kasutavad solventsuskapitalinõude arvutamiseks sisemudelit, peavad tegema kindlaks strateegilised osalused finantseerimis- ja krediidiasutustes üksnes selleks, et hinnata, kas komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõige 3 on kohaldatav.

18. Selleks et tõendada oma vastavust komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 171 nõuetele, ei tohiks osalevad ettevõtjad jagada osalust eri osadeks, käsitledes mõnda osa strateegilisena ja teisi mitte. Kui konkreetne osalemine on määratletud strateegilisena:

- (a) osaluse korral finantseerimis- või krediidiasutuses on kõik investeeringud tema omavahenditesse strateegilised;
- (b) mis tahes muu sidusettevõtja puhul on kõik osalusega seotud omakapitaliinvesteeringud strateegilised.

19. Komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 171 punkti a kohaselt peaksid osalust omavad ettevõtjad suutma nii kvalitatiivse kui ka kvantitatiivse hindamise abil tõendada, et omakapitaliinvesteeringu väärtus on tõenäoliselt oluliselt vähem volatiilne. Hindamise eesmärgil peaksid osalevad ettevõtjad tagama, et:

- (a) aja jooksul rakendatakse järjepidevaid ja asjakohaseid hindamisi nii osaluse kui ka muude võrdluse aluseks valitud aktsiate suhtes;
- (b) nad kaaluvad oma mõju mõju osaluse väärtusele.

20. Tõendamaks, et investeeringu laad on strateegiline, peaksid osalevad ettevõtjad vastavalt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 171 punkti b alapunktidele i–iii:

- (a) märkida ajavahemik, mille jooksul osaluse omamise strateegiat kavatsetakse kohaldada;
- (b) võtta arvesse turutingimuste mõju peamistele poliitikavaldkondadele;
- (c) teevad kindlaks kõik olulised tegurid, mis mõjutavad või piiravad osaleva ettevõtja suutlikkust oma strateegiat säilitada, ja selle, kuidas neid saaks leevendada või leevendataks.

21. Püsiva seose olemasolu tõendamisel vastavalt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 171 punkti b alapunktile iv peaksid osalevad ettevõtjad võtma arvesse järgmisi kriteeriume:

- (a) kas kahe ettevõtja vahel on aja jooksul püsiv suhe;
- (b) kas selle stabiilse suhte tulemuseks on tihe majanduslik side, riskide ja kasu jagamine ettevõtjate vahel või avatus riskidele ühelt ettevõtjalt teisele;

- (c) kahe ettevõtja vaheliste suhete vorm, mis võib hõlmata omandiõigust, ühistooteid või turustusliine, ristmüüki, ühissettevõtete loomist või muid pikaajalisi tegevus- või finantssidemeid.
22. Vastavalt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 171 punkti b alapunktile v peaks konsolideerimisgruppi kuuluv osalev ettevõtja käsitama konsolideerimisgrupi tegevust suunavaid või piiravaid peamisi põhimõtteid nii, nagu need on määratlenud põhiemaettevõtja või kui see on erinev, siis ettevõtja, kes määrab kindlaks konsolideerimisgrupi kui terviku peamised põhimõtted.
23. Osalevad ettevõtjad peaksid dokumenteerima komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklis 171 ja punktides 18–22 sätestatud asjaolude, sealhulgas muude asjakohaste tegurite arvessevõtmise koos asjakohase toetava materjaliga.

SUUNIS 4. KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUSE 2015/35 ARTIKLI 68 KOHASTE ARVUTUSTE ULATUS

24. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 68 kohaldamisel peaksid osalust omavad ettevõtjad finantseerimis- ja krediidasutustes omatavate märkimisväärsede osaluste väärtuse kindlaksmääramisel võtma arvesse nii otseselt kui ka kaudselt hoitavaid omakapitaliosalusi⁴ ja muid omavahendite kirjeid.
25. Osalevad ettevõtjad peaksid kasutama järgmisi meetodeid:
- (a) otsese osaluse puhul tuleks komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 kohaldamisel kasutada finantseerimis- ja krediidasutustes omatavate märkimisväärsede osaluste väärtust, mille osalust omav ettevõtja on kindlaks määranud kooskõlas Solventsus II hindamispõhimõtetega;
 - (b) osalusi finantseerimis- ja krediidasutustes, mida omatakse kaudselt muu osaluse kaudu finantseerimis- või krediidasutuses, ei tohiks käsitada komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 alusel, kuna nende väärtus oleks tulnud juba arvata finantseerimis- või krediidasutuses otseselt omatava osaluse väärtuse hulka vastavalt punktile a;
 - (c) mahaarvamine kaudselt omatavast osalusest finantseerimis- või krediidasutuses peaks toimuma üksnes juhul, kui osalust omava ettevõtja ning finants- ja krediidiosaluse vahelised sidusettevõtjad ei ole finants- ja krediidiosalused;
 - (d) finantseerimis- või krediidasutuses olevate muude kaudsete osaluste puhul tuleks komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 kohaldamisel kasutada osaluse väärtust, mille sidusettevõtja on kindlaks määranud vastavalt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklile 13;
 - (e) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 68 kohaldamisel kasutatavad väärtused peaksid kajastama osalust omava ettevõtja otsest või kaudset proportsionaalset osalust finantseerimis- või krediidasutuses.
26. Arvutades 10 % komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides i, ii, iv ja vi sisalduvatest kirjetest komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 kohaldamisel, peaksid osalust omavad ettevõtjad kasutama finantseerimis- ja krediidasutustes olevate

⁴ See hõlmab kõiki Solventsus II artikli 92 lõikes 2 sätestatud osalusi.

märkimisväärsede osaluste puhul põhiomavahendite kirjete summat enne komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 kohast mahaarvamist.

SUUNIS 5. MAHAARVAMISED SEOSSES MÄRKIMISVÄÄRSETE OSALUSTEGA FINANTSEERIMIS- JA KREDIIDIASUTUSTES

27. Kui komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõigete 1 ja 2 kohaseid mahaarvamisi ei saa teha vastavast tasemest, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõikes 5, peaksid ettevõtjad kasutama järgmisi meetodeid:

- (a) kui mahaarvatavaid kirjeid ei liigitata komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõikes 5 sätestatud tasemetesse, tuleks kõik mahaarvamised teha komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides i, ii, iv ja vi osutatud kirjete summast;
- (b) kui mahaarvamise summa ületab summat, millest see tuleb komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõike 5 kohaselt maha arvata, tuleks ülejääk maha arvata järgmiselt:
 - (i) osalused täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mis ületavad komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides iii, v ja b loetletud kirjeid, arvatakse maha komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides i, ii, iv ja vi loetletud kirjetest;
 - (ii) osalused teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mis ületavad komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklis 72 sätestatud põhiomavahendeid, arvatakse maha kõigepealt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides iii, v ja b sätestatud kirjetest ning seejärel komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 69 punkti a alapunktides i, ii, iv ja vi sätestatud kirjetest kuni mahaarvamise täieliku tegemiseni.
- (c) olenemata punktidest a ja b võivad järelevalveasutused lubada osaleval ettevõtjal mitte maha arvata oma osaluse väärtust krediidi- või finantseerimisasutuses, kui Solventsus II artikli 92 lõikes 1a sätestatud tingimused on täidetud.

SUUNIS 6. KORRIGEERIMINE SEOSSES FINANTSEERIMIS- JA KREDIIDIASUTUSTES KAUDSELT HOITAVATE OSALUSTE MAHAARVAMISEGA

28. Kui finantseerimis- või krediidiastutuses kaudselt omatava osaluse väärtuse täielik või osaline mahaarvamine on nõutav vastavalt komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklile 68, peaksid osalust omavad ettevõtjad üksnes solventsuskapitalinõude arvutamiseks:

- (a) vähendada mahaarvamise summa võrra otseselt omatava seotud ettevõtja väärtust, mis on osalust omava ettevõtja vara ja mille kaudu omatakse kaudselt osalust finantseerimis- või krediidiastutuses;
- (b) punktis a kirjeldatud korrigeerimise puhul järgida komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artikli 68 lõikes 5 ja suunises 5 sätestatud meetodit.

- (c) olenemata punktidest a ja b võivad järelevalveasutused lubada osaleval ettevõtjal mitte maha arvata oma osaluse väärtust krediidi- või finantseerimisasutuses, kui Solventsus II artikli 92 lõikes 1a sätestatud tingimused on täidetud.

VASTAVUS- JA ARUANDLUSEESKIRJAD

29. Käesolev dokument sisaldab EIOPA määruse artikli 16 alusel välja antud suuniseid. EIOPA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused tegema kõik endast oleneva, et suuniseid ja soovitusi järgida.
30. Pädevad asutused, kes järgivad või kavatsevad järgida käesolevaid suuniseid, peaksid need asjakohasel viisil lisama oma õigus- või järelevalveraamistikku.
31. Pädevad asutused peavad kahe kuu jooksul pärast tõlgitud versioonide väljaandmist EIOPA-le kinnitama, kas nad järgivad või kavatsevad järgida käesolevaid suuniseid, ja esitama mittejärgimise põhjused.
32. Kui selle tähtaja jooksul vastust ei saada, käsitatakse pädevaid asutusi teateid mittetäitvatena ja neist sellisena ka teatatakse.

LÄBIVAATAMIST KÄSITLEV LÕPPSÄTE

33. EIOPA vaatab käesolevad suunised läbi.